אוסף עזרא אוריון ארכיון אמנות במרחב הציבורי Ezra Orion Collection Public Art Archive

כותרת: אנאפורנה - הקמה ושחזורים

חוברת

<u>מיקום בארכיוו</u> ארגז: 11, אנאפורנה

תיק: 2

תת תיק: 22

Title: Annapurna - construction and reconstructions

Booklet

Location in Archive

Box: 11, Annapurna

Folder: 2 Sub folder: 22

> המכון לנוכחות ציבורית המרכז הישראלי לאמנות דיגיטלית, חולון לחומרי המקור צרו קשר דרך <u>archive@digitalartlab.org.il</u>

The Institute for Public Presence
The Israeli Center for Digital Art, Holon
For original materials please contact us at archive@digitalartlab.org.il

לעיון

אוסף עורא אוריון ארכיון אמנות במרחב הצגבורי

עורא אוריון / ביסול טקטוני EZRA ORION/TECTONIC SCULPTURE אוצר הפרוייקט: יגאל צלמינה
צילומים: אברהם חי
צילומים: אברהם חי
עיצוב והפקה: אילן מולכו
תרגום לאנגלית: תרצה פוזנר
סדר: מפעלים אוניברסיטאיים בע״מ
לוחות: מבוק אופסט
הדפסה: ידע סלע
עודא אוריון, 1982

Para Orient Collection

Project Curator : Ygal Zalmona Photographs : Avraham Hai Design and Production : Ilan Molcho English Translation : Tirtsa Pozner Typesetting : UPP Tel-Aviv Plates : Mivzak Offset Printed by : Yeda Sela © Ezra Orion, 1982 קשה לכתוב על יצירה שנעשית ב־1982 בתחום הנראה כקשור ל"אמנות האדמה" מבלי להידרש לנוסח של כתב־הגנה. "אמנות אדמה" היא הרי מן הקטגוריות האמנותיות שהוגדרו בסוף שנות השישים ושהפכו לקראת מחצית העשור הבא לז'אנר.

אנסה להראות בקיצור רב במה שונות עבודותיו של אוריון מן השנים האחרונות מיצירותיהם של ״אמני אדמה״ כסמיתסון, הייזר, לונג ואחרים, וכיצד מהווה פרוייקט הפיסול בהימאלאיה שיאו של תהליך התפתחות ייחודי אשר נבע מן הבעיות שהעסיקו את אוריון כבר בשנות השישים.

כבר ב־1960 בקיבוץ בית־אלפא התחיל להעסיקו רעיון "עיר שמים": מכלול פיסולי שחשב להקים על פסגת הר הארבל או הר הקפיצה. כששהה באנגליה בשנים 1964–1967 החלה תפישתו האמנותית להתגבש סביב שתי בעיות עיקריות: א. יצירת פיסול בקנה מידה גדול במיוחד ("ממדי הפסל הם שקובעים את צורת השפעתו על האדם") ב. יצירת מבנים פיסוליים בעלי אופי רוחני והבעתי. התגבשות זאת הביאה אותו להתעניינות באדריכלות כנסייתית גוטית וליצירת מבנים דמויי קתידרלות. כשחזר לארץ בשנת 1967 והחל להתגורר וליצור במדרשת שדה־בוקר, הושפע אוריון מן "המרחבים האין־סופיים של המדבר שלא הכיר צורות בנויות בידי אדם".

בשנת 1968 נולד, תחת ההשפעה הזאת, רעיון שדה הפסלים של שדה צין בנגב. זוהי מערכת של חללים מעוצבים בטבע והמאוכלסים בצורות פיסוליות הבעתיות אשר הופכות לחלק אינטגרלי של הקרקע ושל הנוף המדברי. על הצופה הנע בוך הצוקות עוברת חוויה תיאטרלית ברצף זמן, שהיא פועל יוצא של הבעתיות הצורות: בורות הקשורים לתחשות של נפילה ומוות – ורכיבים אנכיים שגלומה בהם "תחושת התקוממות נגד הכניעה, חוסר האונים וההשלמה."

הנתונים שאיפיינו את יצירתו של אוריון עד למחצית שנות השבעים היו אם כן: קנה המידה הגדול של הפסלים, תפישת הפיסול כמעורר חוויה רוחנית־דתית, חשיבות הפריצות האנכיות לאין סוף, תפישת הטבע כמדיום, חשיבותה של הרגשת הבראשית שב"מצב של מדבר", קיומם של מסלולי התבוננות ותנועה היוצרים עלילה צורנית נחוויתית שבשיאה קתרסיס. נתונים אלה הובאו עד לקיצוניות, התעצמו ועברו תהליכי סובלימציה שהשאירו את האובייקט האמנותי הפיזי עצמו במיעוטו, והפכו אותו למחולל התייחסות אל הפסל הגדול והמוחלט: קרום כדור הארץ התייחסותו אל היקום.

הרעיון המרכזו המחמו את נציתתו של אוריון בשנים האחרונות הוא ראיית השינויים במבנה קרום כדור הארץ אשר ניגרמים על ידי קימוט או שבירה – כפיסול. היצירה האמנותית על־פי התפישה הזאת איננה הארץ אשר ניגרמים על ידי קימוט או שבירה – כפיסול. היצירה האמנותית על־פי התפישה המורפולוגיה של מסתכמת בעשיית צורה גרידא או בהבעה של חוויה אישית פרטית וקפריזית, אלא בהדגשת המורפולוגית של הר הנגב השטח מתוך התייחסות לקרום האדמה כליחידה קינטית אחת. אין ספק שהמציאות המורפולוגית של הר הנגב הצחיח, הדרמטי מבחינה גיאולוגית, מפולח המכתשים, הגבירה את מודעותו של אוריון לכוחם ההבעתי של התהליכים הטקטוניים.

כבר ב־1974 כשדיבר על שדה הפסלים בנגב התבטא במונחים שהגדירו את המשך דרכו. הוא דיבר על נקודות בנוף ש"אסור לבנות בהן (פסלים) מכיוון שעוצמתן מספיקה להן, שפת מכתש למשל. במקום בו קיים כח שכזה אסור לבנות פסל כל שהוא". מאוחר יותר יפעל אוריון דווקא בנקודות כח כאלה אך יבנה בהן "מסלולים להכרה", קרשי קפיצה להצטרפות אל העוצמות הגיאולוגיות, ולא מבנים. ועוד אמר ב־1974: "לחשוב על פסלים שייתנשאו לגובה של מאות מטרים מעל לתהומות עמוקות לאין־סוף... 'שדה פסלים', 'ערך פסלים', 'ארץ פסלים'...

בשנת 1980 יצר עזרא אוריון את העבודה "מול השבר" במסגרת מפגש האמנות הבין־לאומי בתל־חי. העבודה מורכבת מסלעים מוצבים בתוך גיא בכוון השתפכותו לעמק החולה. עמק זה הוא מבחינה גיאולוגית חלק משקיעת הקרום הגדולה המכונה השבר הסורי־אפריקני "אחד התוואים הפיסוליים העזים המעצבים את קרום כדור הארץ" אברי העבודה יוצרים נקודות דגש לאורך מסלול הגלישה של הגיא ומתגברים את הטופוגרפיה הטבעית שלו כדי להטעין אותה במלוא המשמעות הגיאולוגית־פיסולית שלה (המשורר הרומנטי situation", the existence of courses of motion and observation which weave a tale of form and feeling climaxing in a catharsis. These elements have been driven to the extreme. magnified and sublimated to a point where the physical object of art shrinks and becomes the generator of the great. absolute sculpture: The crust of the earth and its relation vis-a-vis the universe.

The central theme underlying Orion's work in recent years is the perception of changes that occur in the crust of our globe as a result of folds and rifts - as works of sculpture. According to this concept, the artistic creation is more than the mere making of a form or the communication of a personal, private and whimsical experience. It calls for an emphasis on the environing morphology and the treatment of the earth's crust as a single kinetic whole. The Negev mountain's arid morphology, its dramatic geology, the web of craters that crisscross its vast expanses, have undoubtedly sharpened Orion's awareness of the expressive power of tectonic events.

As early as 1974, when discussing the sculpture-field in the Negev. Orion had used terms that were to define his future path. He talked of places where "nothing (no sculpture) must be built because they are already so powerful - for example, the brink of a crater". Later, Orion did work in such places, but instead of structures he erected "runways for our consciousness" and "spring-boards" from which we take a leap to join the geological forces. "I think," he said in 1974, "of sculptures that will soar hundreds of meters above bottomless chasms - a 'sculpture-field', a 'sculpture-city', a 'sculpture-land' ...

In 1980, Orion made "Towards the Rift", for the international art meeting at Tel-Hai. The work consists of rocks arranged on a downhill slope of a wadi, towards the point where it opens out on the Hulah Valley. Geologically, the Hulah Valley is a segment of the continental upheaval known as the "Syrian-African Rift" - "one of the most powerful sculptural trails to have shaped the crust of the earth."

The limbs of this work produce focal points along the sloping course and reinforce its natural topography in order to load it to the brim with its geological-sculptural meaning. (The 19th-century romantic poet Novalis said that landscape paintings should enhance the potential of the landscape itself).

In the same year, and again in the following year, Orion produced several more sculptural feats in the Negev: stone lines, from 100 to 800 meters long. These lines catch our eye and guide it to the cliff edge of the mountain peaks all around. He calls them "cognitive take-off runways". The take-off motif becomes meaningful in his work. It is incarnated in the sculpture "staircase" which he erected in Jerusalem and will be fully epitomized in the Himalaya

project. The work in Annapurna must be seen not as an object placed within a given environment but as a conscious launching-pad to the high ridge of Annapurna which, in its turn, is the great launching pad from which consciousness is sent-off to the astronomical distances. The tectonic powers which, in the distant geological past and in the present have lifted and lift now the Himalayas, were also responsible for the Syrian-African Rift. The work in Annapurna complets a circle to which the works in Israel also belong. Measured by the yardstick of planetary processes, Israel and the Himalayas are one and the same - as are mountain ranges of deserts on far-away galaxies.

Now, then, let us examine the differences between Orion and the "land artists".

Despite the fact that one would be hard put to define any one theory within this trend (which is really a medium rather than a single, coherent school of thoughts(2), it is possible to elicit sensitivity ingredients common to all the artists who have practiced this style: they worked within a given western cultural context, reacted to a sociological situation (disapproval of galleries and the art market), and produced works which were seemingly not for sale. They remained faithful to the artistic tenets of their time (minimalism, conceptualism; their work was lean, unexpressive; it was ambitious in scope and in the industrial effort involved (Smithson referred to buildozers as modern dinosaurs), and generally aspired to "conquer nature" or stamp it with the imprint of culture. Their romanticism was limited to a return to nature and a sham escape from the big city. In fact, they never really lived in natural surroundings. They touched nature briefly, a fleeting gesture of out-and-out town's people Their work rarely soated to great heights and usually remained flat, bound to minimalist floor sculpture or conceptual drawing Dlic Art Archive

Ezra Orion does not wish to "conquer nature". He wants to "join" and collaborate with it. He does not wield industrial and technological means but sticks to the mode of operation and the technique of a local craftsman or a peasant clearing rocks.

His attachment to the work does not die once it is finished. He regards it as a dynamic, ever-changing being (every year he returns to the sculpture in Tel-Hai, improves upon it, alters the course of drainage and replaces the vegetation); his sculpture is emotional and seeks to provoke a catharsis; his works are not self-sustained objects - they are generators. He is not responsive to the cultural context of the land artists. Nor does he adopt the theory of the artistic trends of the early 1970's, but rather the creed of the 19th century's total romanticism which believes in man's futility vis-a-vis the universe and his mystical desire to become one with it. Orion's art, indeed, aims at the experience of the sublime.

(1) All quotations were taken from an interview which the artist gave to Yona Fisher and which appeared in The Exhibition Catalogue: "Ezra Orion, Sculpture-Field", the Israel Museum, 1974.

(2) Beyond the common characteristics of the artists who belonged to the trend, the real interest of "Land Art" is to be found in the various manifest attitudes toward creative activity in Nature: with Robert Smithson art is perceived as a somewhat pessimistic philosophy that sees in the chaos of Nature and in geological processes metaphors of human thought and, with Richard Long it is a post-conceptual attitude that relates to signs representing Nature.

The selection of the work sites is just as varied: deserts used as a support for "drawing" or for a definition of masses (Heizer), popular tourist routes (Long, who also created "Line in Hymalaya" in 1975) and abandoned industrial areas (Smithson).

(3) The Israeli artists who were involved with nature belonged to either of two groups; one acting upon the conflict between nature and culture (Kadishman, when colouring nature, and others); the second, striving to make peace with nature (Danziger). Orion belongs to the second category, although his personal approach is far more romantic and transcendent than, say, that of Danziger.

Orion is not concernd with the mystification of nature and landscape as a national environment nor with myths.

Ygal Zalmona

נובאליס אמר במאה ה־19 שעל ציור הנוף "להגביר את הפוטנציאל של הנוף").

באותה שנה, ושנה אחריה, יצר אוריון מספר עבודות (עובדות...) פיסול אחרות בנגב. אלה הם קוי אבנים באורכם נע מ־100 מטרים ועד ל־800 מטרים. קוים אלה מושכים את עין הצופה לשפת מצוק או לפסגות הרים מסביב ומשמשים לדברי האמן: "מסלולי המראה הכרתיים". מוטיב ההמראה הופך למשמעותי ביצירתו. הוא מתמש בפסל ה"מעלות" שהקים בירושלים (1980) ויגיע לשיא ביטויו ומשמעותו בפרוייקט ההימאלאיה. על העבודה באנאפורנה להיתפש לא כאוביקט בסביבה ותונה אלא כמשֻגר הכרתי אל הרכס הגבוה והרכס הוא העבודה באנאפורנה להיתפש לא כאוביקט בסביבה ותונה אלא כמשֻגר הכרתי אל הרכס הגבוה והרכס קיומי ויקומי. הארועים הטקטוניים שהרימו ומרימים את ההימאלאיה בעבר ובהווה הגיאולוגי גרמו גם להיבקעות השבר הסורי־אפריקני. בעבודה באנאפורנה נסגר מעגל הכולל גם את העבודות בישראל. בקנה המדה של השבר הסורי־אפריקני. בעבודה באנאפורנה נסגר מעגל הכולל גם את העבודות בישראל. בקנה המדה של תהליכי העיצוב הפלאנטאריים ישראל, ההימאלאיה ורכסי מדבריות כוכבי לכת רחוקים – חד הם.

כאן המקום לעמוד על הבדלי הגישה שבין אוריון ל"אמני האדמה".

למרות שקשה להגדיר תאוריה אחת של זרם זה (זהו מדיום יותר מאשר חשיבה אחת קוהרנטית ?) אפשר להגדיר את נתוני הרגישות המשותפים לאמנים שפעלו במסגרת הזאת: הם יצרו בהקשר תרבותי מערבי מסייים – הגיבו למצב סוציולוגי (התנגדות לשוק האמנות ולגלריות) וביצעו עבודות כביכול לא מכירות: הם יצרו בגבולות התאוריות האמנותיות של זמנם (מינימליזם, קונצפטואליזם) או הגיבו עליהן; יצירתם הייתה רזה, לא הבעתית, ועבודות הקס האן שאפתניות מבחינת היקף הביצוע והמאמץ התעשייתי שהושקע בהן (סמיתסון דיבר על הבחקורים קדינון אורים מודרניים) ונתכוונו בדרך־כלל להשתלטות על הטבע" או הטבעת סימני תרבות בני. הרומניקה שלהם הייתה מוגבלת לשיבה לטבע ולפות הבריחה מן העיר – בהן. הם לא חיו בסביבה הטבעת, יצירותיהם לא נסשו בדרך כלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינימליסטי או מרשום המושגו. דרך כלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינים של אנשי לרשום המושגו. דרך כלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינים של אנשי לרשום המושגו. דרך בלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינים של אנשי לרשום המושגו. דרך בלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינים של אוד ברישום המושגו. דרך בלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול הרצפה המינים של אוד ברישום המושגו. דרך בלל לגובה ונשארו שטוחות וקשורות לפיסול התנגדה בעודת בתוכים בתו

עזרא אוריון אינו מנסה להשתלט על הטבע" אלא "לתגבר" אותו ולפעול יחד עמו; הוא אינו מפעיל אמצעים תעשייתיים – טכנולוגים אלא שומר על פרופיל עשייה ועל טכניקה של בעל מלאכה מקומי או איכר אמצעים תעשייתיים – טכנולוגים אלא שומר על פרופיל עשייה ועל טכניקה של בעל מלאכה מקומי או איכר המזיז טלעים. הוא ממשיך להיות קשור לעבודה שיצר בתלחד, משפר אותה, משנה את אופן ניקוז מי הגשמים דרכה ומשתנה (מידן שנה האותה עליה ולוךה): הפיסול של עזרא אוריון הוא חווייתי ומתכוון לקתרסים: ומשנה את הצמחים תלוון לקתרסים: אבודתיו אינן אובייקטים המספיקים לעצמם, אלא "מחוללים"; הוא אינו מגיב להקשר התרבותי של אמני עבודותיו אינן אובייקטים המספיקים לעצמם, אלא "מחוללים"; הוא אינו מגיב להקשר התרבותי של אמני האדמה, התאוריה שלו איננה זו של זרמי האמנות של ראשית שנות השבעים, אלא זו של הרומנטיקה המובהקת של המאה ה-19, זו שנקודת המוצא שלה היא תחושת אפסותו של האדם מול היקום ושאיפתו המיסטית להתמוג עם יקום זה.

אמנותו של אוריון מכוונת אל היקומי - -

יגאל צלמונה

י כל הציטוטים הם מתוך דברי האמן בראיון שערך עמו יונה פישר ושפורסם בקטלוג ״ עזרא אוריון – שדה פסלים״, מוזיאון ישראל, 1974. - העניין האטיתי של ״אמנות האדמה״ נמצא, מעבר למכנים המשותפים לאמנים שנמנו על הזרם הזה, בגישות השונות שלהם למעשה היצירה בטבע: תפישת האמנות כפילוסופיה פסימית משהו, הרואה בכאוס של הטבע ובתהליכים הגיאולוגים מטפורות של החשיבה האנושית – אצל רוברט סמיתסון: גישה בתר– מושנית המתייחסת לסימנים המייצנים את הטבע – אצל ריצ'רד לונג.

בחירת האתרים לעבודה הייתה גם היא מגוונת: מדבריות המשמשים מצע ל"רישום" או להגדרת מסות (הייזר), מסלולי תיירות מקובלים (לונג, שאף יצר "קו בהימאלאיה" בשנת 1975), אזורי תעשייה נטושים (סמיתסון).

³ בישראל התפלגו האמנים שהתערבו בטבע בשלב זה או אחר של הקריירה שלהם בין המגמה שפעלה במסגרת הסתירה שבין טבע לתרבות (קדישמן כשצבע את הטבע ואחרים) לבין זו שצידדה בהתפייסות עם הטבע (דנציגר). אוריון שייך למחנה השני אם כי גישתו רומנטית הרבה יותר וטרנצנדנטית מזו של דנציגר למשל. בניגוד לאמנים ישראלים אחרים אין עזרא אוריון עוסק במיסטיפיקציה של הטבע והנוף כסביבה לאומית ואינו מפעיל מיתוסים.

It is not easy to write about a work produced in 1982 and belonging to what is known as "land art", and yet avoid the pitfall of apologetics. After all, "land art" is an artistic discipline which was defined towards the end of the 1960's and became a genre during the following decade.

I shall attempt to explain, briefly, in what way Orion's work of recent years differs from that of other "land artists" such as Smithson, Heizer, Long and others, and why the Himalaya sculpture project represents the culmination of a unique evolution fashioned by the problems with which Orion was already grappling in the Sixties.

It was back in 1960, in Beth-Alfa, that he became involved with the idea of a "sky-city": a sculpture complex which he envisioned on top of Mount Arbel or the Mount of the Precipice. While staying in England during the years 1964-67, his art began to crystallize around two major themes: a) sculpture on a gigantic scale ("the size of a sculpture determines the extent of its impact on men'(11); b) sculpture imbued with an expressive and spiritual force. As these two notions were taking definite shape, Orion became interested in Gothic church architecture and proceeded to create cathedral-like structures. In 1967, he returned to Israel and settled at Sde Boker, where he came under the spell of the "boundless space of a desert which has never known man-made forces."

Under this influence, the vision of a sculpture-field in the Negev germinated in 1968: A set of spaces designed in nature and studded with expressive sculpted forms which blend into the soil and the desert landscape. The spectator walking among the forms is going through a theatrical experience in the continuity of time — an experience generated by the expressiveness of the forms: pits associated with sensations of downfall and death, and vertical components pregnant with "a sense of revolt against submissiveness, helplessness and resignation."

Thus, the features which characterized Orion's work until the mid-Seventies were: the large dimensions of the statues, the perception of sculpture as a primer of spiritual-religious emotions, the importance of the vertical projections ad infinitum, the concept of nature as an artistic medium, the pristine sensation produced by a "desert

3

הטקטוניקה של הפלטות היא פיסול:

פיסול הוא נדידת היבשות המרימות בהתנגחותן את קימוטי ההרים של קליפת כוכב ארץ: זאת אם תופסים פיסול כעיצוב מסות על־ידי כוחות בזמן אינסופי – –

סלע הוא יקום - - הוא האטה בשטף אבק החלקיקים -

דחפי הקימוט העזים ביותר ארעו בארבעים מיליוני השנים האחרונות, מסוף האאוֹקן, כאשר הורמו רכסי הרוֹקי, האנדים, האטלס, האלפים, הטאורוס וההימאלאיה. במקביל לתזוזות אלו נבקע השבר הסורי־ אפריקני. דחף ההתנשאות האחרון הרים את ההימאלאיה בשלושת אלפים מטר, לגובהה הנוכחי, רק לפי כשש מאות אלף שנה. מדבריות קרח אלה מוסיפים להתרומם גם ברגע זה, אל מול התהומות –

הטלסקופים של ימינו מזהים סביבנו מיליארדי גאלאכסיות וערפיליות גאז זוהר; הרחוקות שבהן מתרחקות לכל עבר במהירויות של כמחצית מהירות האור – –

באחת מזרועותיה של הגאלאכסיה שלנו, כמאה מיליארד שמשות, אנחנו דואים; מקיפים את הציר הגאלאכתי כאחת למאתיים וחמישים מיליוו שנה – –

אור גאלאכסיות מתרחקות ששוגר לפני מיליארדי שנים מגיע אלינו עכשיו: כך שאנו צופים בו מיליארדי שנה לתור עבר אינסופי – –

- - האני המיקרוסקופי מסיק את עיקרון הנידָחות של הרף הקיום האנושי

אין לו משמעות אן שחר כלשהן ביקומים האלה מלבד זו שיטענו בו כוחות רוחו – – האדם המיקרוסקופי מעצב מסות בכוחותיו המזעריים; הוא זורם עשירית שניה בשטף תהליכי העיצוב הפלנטריים כיון אמנות במרחב הציבורי

עבודת הפיסול בתפסת כאן כישות, בעלת אישיות ויטאלית, חומריות מפורשת, בעלת מסות, טקסטורות, מתחים וקנה מידה משפיע; ומהות המשגרת מניפת תהליכי הכרה, הרחק במרחב ובזמן מעבר למחולל הפיסי. עבודת פיסול, היא מחולל.

התהליה הוא של יחיד היוצר מחולל אשר מופגש עם זולת רגיש.

תנאי למפגש היא תשתית משותפת רגשית, רוחנית, מושגית, בין היחיד היוצר לבין הזולת הקולט, אשר בתוכו ממתין דרוך מאגר רגיש ללחיצה על הדק, של אסוציאציות רב־כיווניות ורב־מיפלסיות ואשר בתוכו פעורים טלסקופים של ההכרה מול האטיבה על הדק, של הראשון של המפגש הזה היא קליטה בכל רשתות המכ"ם הרגשיות וההכרתיות; קנה־המידה שלה ותחושות המכ"ם הרגשיות וההכרתיות; קנה־המידה שלה ותחושות הכיסולית, או על פני מידרונות סלע נוסקים, נוצרים הכוח והמתחים המשודרות ממנה. טביב לנוסחות הפיסולית, או על פני מידרונות סלע נוסקים, נוצרים בהכרתנו שדות־כוח המורימים אותה על פניהם ותוך כדי סחיפה זו מתארע השיגור – אופקית מתוך הווית קן הנמלים, הדחום פקקי תנועה מיוזעים, בדלתה של אסוציאציות מתעוררות ומחוללות ארועי דמיון נפרשים יותר ויותר, מעמיקים יותר ויותר – ונסיקה אנכית אל קצות הטווחים של ההכרה: אל האין־שיעור – הגאלאכתי –

עבודות פיסול הו משגרים.

פיסול מדברי זה הוא יצירת נוכחויות לְקוֹנְיוֹת באבנים שהוסעו בתהליכי הבליה – ישויות גיאומטריות אשר מכריעים בהן הבחירה הגֵיאוֹ־פִּיסוּלְית, האיתור המדויק והפניית ה־Axis אל מול שיאי הנסיקה הסקטונית – –

-- העליות לרגל אל אתר פיסולי הן תהליך ספירלי של עבודה המתגבר את מהותו החד־פעמית

פיסול טקטוני

Tectonic Sculpture

Plate tectonics is sculpture.

Sculpture is the drift of continents, colliding and lifting the mountainous folds of the planet Earth; — provided you conceive sculpture as the shaping of masses by forces operating over an infinite time — —

A rock is a universe, a slow-down in the flow of the eternal particle dust — —

The strongest tectonic pulses have occurred over the last forty million years, starting towards the end of the Eocene. These throbbings lifted the Rocky Mountains, the Andes, the Atlas Chain, the Alps, the Tauros Range, and the Himalayas. At the same time they produced the Syrian–African Rift. The last of these upward pulses raised the Himalayas by some three thousand meters, to their present altitude, only about six hundred thousand years ago. These ice deserts are still rising, even now, towering toward the abbyss ——

Our modern telescopes are able today to identify billions of galaxies and hazy clouds of luminous gas. We glide in one arm of our galaxy, a hundred billion suns, revolving around the galactic axis about once in every two hundred fifty million years. The light emitted by receding galaxies billions of years ago is reaching us now, so that we are watching billions of years into an infinite past — —

The microscopic self infers the principle of the remoteness of human existence, senseless and totally insignificant in these universes, except for his spiritual forces. The microscopic man uses his minute forces to shape masses. For a split second he is carried along the current of planet-formation processes—

Sculpture is thus perceived as an entity of vital personality, explicit materiality, masses, textures, tensions and decisive proportions, a substance that launches off a delta of associative processes, far away in time and space, beyond the physical generator —

Sculpture is a generator. The process is that of an individual creating a generator, which is then confronted with a sensitive other. The encounter depends upon a common infrastructure — emotional, spiritual, conceptual — between the creating individual and the receiving other; in the latter, a host of keyed-up, divergent and multi-level associations is waiting for a trigger to be pulled, and a set of consciousness telescopes gaping at the infinite. The first part of this encounter involves a reception to which every emotional and cognitive radar system is harnassed; reception and absorption of the sculptured presence, its personal-ty. materiality, proportions, its force and tension it trans-

עזרא אוריון / דצמבר 81

5

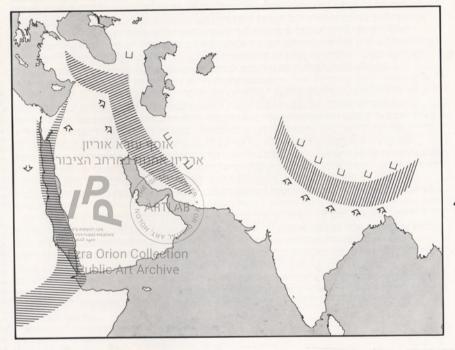
mits. Around this presence, or all over the soaring rocky slopes, our minds build up power-fields which flush it across. It is then, while the flow is rushing, that the launching occurs — a horizontal rise out of an ant hill congested with sweaty traffic jams, in an delta of wakening associations; events of the imaginations are fanned and sink in, and take off towards the very limit of consciousness, to the galactic infinite —

Works of sculpture are launching pads.

Desert sculpture is the creation of laconic presences with stones carried in the process of Erosion. Geometrical entities in which the decisive factors are the geo-sculptural siting, the precise location, and the positioning of the axis toward the peaks of tectonic ascents —

Pilgrimage to a sculpture site is a spiralic process of work, reinforcing its passing entity ——

Ezra Orion/December 1981

אוסף עזרא אוריון ארכיון אמנות במרחב הציבורי Ezra Orion Collection Public Art Archive

.1980 מ' גובה, ירושלים, 1980. Staircase, concrete & pre-cast stairs, 18 m.high, Jerusalem, 1980.

"סולם", 6 מ' גובה, שדה צין, 1980. "Ladder", 6 m.high, Sde-Tzin, 1980.

ביוגרפיה

Biography

נולד, בבית אלפא	1934	Born, Kibbutz Beit Alfa
גדל ברמת יוחגן		Grew up, Kibbutz Ramat Yohanan
לימודים ב"בצלאל",ירושלים	1952	Bezalel School Art, Jerusalem
תערוכת יחיד במשכן לאמנות, עין־חרוד	1963	One man show, Mishkan Le-Omanut, Ein Harod
תערוכת יחיד מוזיאון חיפה לאמנות חדשה.		One man show, Museum of Modern Art, Haifa
תערוכה קבוצתית "אמנות ישראל" בארה"ב	1964	Group show "Israel Art" U.S.A.
פסל באוסף נלסון רוקפלר, ניו־יורק		Work presented at Nelson Rockfeller Collection, U.S.A.
פסל באוסף המוזיאון לאמנות חדישה, ניו־יורק		Work presented at the Museum of Modern Art, New York
סנט־מרטין סקול אוף ארט, לונדון	1964-67	Saint Martin's School of Art, London
רויאל קולג' אוף ארט, לונדון		Royal College of Art, London
תערוכת יחיד "מרקורי גלרי", לונזון	1965	One man show, Mercury Gallery, London
תערוכה קבוצתית "גרובנור גלרי".לונדון		Group show, Grosvenor Gallery, London
פסל בגן הפסלים ע"ש בילי רוז, ירושלים	1966	Work presented at the Billy Rose Sculpture Garden,
פסלים באוסף גב' א. סאקר, לונדון		Israel Museum, Jerusalem
עומח עזרע עורווו		Work presented at Mrs. Sacher Collection, London
אוסף עזרא אוריון מתגורר במדרשת שדה בוקר	1967-82	Residence and studio at Midreshet Sde Boker
אשה פשלים "ציתפנות עורפים רחב הציבן		"Sculpture Field": Plans and models
אנדרטת חטיבת הגולן, מצפה גדות	1972	Monument at Mitzpe Gadot, the Golan Heights
תעהוכת נחיד, שווואון נשראל, ירושלים	1974	One man show, Israel Museum, Jerusalem
קבוצה פיסולית בבית הנצחה. רמת יוחנו	1977	Sculptural group at Ramat Yohanan
פסל סולם, סדנת אמנים, סנטה קטרינה		Work presented at Artists Workshop, Saint Katherine, Sinai
קבוצה פיסולית, שלא צינ, ליד מדרשת שדה בוקר		Sculptural group, Sde Zin, near Midreshet Sde Boker
השתתפות כדובר בועידה הבינלאומית ה־10 לפיסיל.	1978	Speaker at the 10th International Sculpture
מכון לנובחות ביבורית		Conference, Toronto, Canada
פסל סגלם מדרשת שדה בוקר מסל סגלם מדרשת	1979	Sculptural Group, Beit She'an
קבוצה פיסולית, גבעת מרדכי, ירושלים		Sculptural Group, Jerusalem
Ezra Orion Collection		
	1980	One man show "Mabat" Gallery, Tel-Aviv
תערוכת יחיד גלריה מבש"תראב Public Art Art הלווות מערות משלחת אונה בש"ח בש"ח בשל המערות אונה המבש"ח בשל המערות אונה המבש"ח בשלח במבש"ח		"Staircase" sculpture, Jerusalem
סיור בבקעת אנפורנה,הימאלאיה		Excursion to the Valley of Annapurna, the Himalayas
2 קבוצות פיסוליות. מדרשת שדה בוקר		Two sculptural groups, Midreshet Sde-Boker
"מול השבר", מפגש תל־חי 80		"Towards the Rift", The International Art Meeting
פסל מדברי, הר־ארדון, נגב		at Tel-Hai
קבוצה פיסולית, עומר, נגב		Desert sculpture, Ardon Mountain, Negev
		Sculptural group, Omer, Negev
פיסול מדברי, שדה צין, ע"י מדרשת שדה בוקר	1981	Desert sculpture, The Plateau of Tzin, Negev
פיסול מדברי, ג'בל עריף־א־נקה, סיני		Desert sculpture, Djebel Arif e-Nakka, Sinai
פיסול בבקעת אנפורנה, הימאלאיה		Sculpture in the Himalayas, Annapurna Valley
11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11	1982	Sculptural site Mitzne Ramon Negev

ארוע "מפרשים בחולות", סיני

מוצג מיוחד: "פיסול בהימאלאיה", מוזיאון ישראל

"פיסול בהימאלאיה", מוזיאון חיפה לאמנות חדשה.

נציג ישראל בוועידה הבין לאומית ה־12 לפיסול, קליפורניה

"פיסול בהימאלאיה", גלריה "מבט", תל־אביב.

"Sails in the Sands", event, Sinai

Jerusalem

Art.

Conference, California

Ezra Orion: Sculpture in the Himalayas, The Israel Museum,

Sculpture in the Himalayas, The Haifa Museum of Modern

Sculpture in the Himalayas, Mabat Gallery, Tel Aviv

Represents Israel at the 12th International Sculpture

The Plateau of Tzin (470 m.)

מישור פלוביאלי מכוסה שכבת לס. גובה 470 מ'. לכיוון דרום ומזרח הוא מהווה מצפור נרחב לעבר נוף מצוקי בקעת נחל צין. אשר עוצב בחריפות כתוצאה מצניחת הגרבו של הערבה. כחלק מו השבר הסורי־אפריקאי. בראות צלולה נראים הרי אדום, במרחק כ־80 ק"מ. השלב הראשון של העבודה בוצע בקיץ 1978 והיא עודה נמשכת. 20 אדני פלדה. 190 ס"מ גובה: קו אבנים מקומיות. 800 מ' אורר ושני זוגות קוים נוספים. A loess-covered, pluvial plain. To the south and the east it offers a vast panorama of the cliffs of Nahal Tzin, shaped with great sharpness by the drop of the Arava depression, as part of the Syrian-African Rift, When the visibility is clear, one can see the mountains of Edom, some 80 km, away. The first stage of the sculpture was completed in the summer of 1978, and the work still continues. Twenty steel rods, 190 cm. high; a line of local stones, 800 m. long, and two more pairs of lines.

Mount Ardon (722) אוסף עזרא אווהן הר ארדון (נ.נ. 227מי)

A tall limestone plateau surrounded by cliffs, rising 250 m. above the bottom of Ramon crater. Two stone lines, 100 m. long and 15 cm, high, were constructed towards the cliff edge. Something like a conscious takeoff run. Completed in October, 1980.

Jebel Arif e-Nakka (938 m.)

A mountain in northern Sinai, rising steeply above the plain of Wadi Kuraya. The sculpture, a sort of stairway, made of local stone, is located at the mouth of a wadi descending southwards. The axis is facing the summit joining, as it were, the soaring force, About 30 m. long, 80 cm, wide and 1.75 m. high. Completed in March, 1981.

Towards the Rift

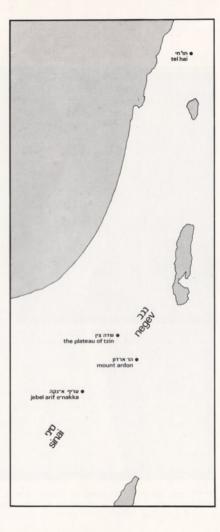
Carried out for the Tel-Hai Art Meeting, September 1980. A wadi opening southwards, towards the Hulla Valley, some 300 meters long. Work constructed with heavy mechanical equipment, local soil and rocks.

במה גירנית גבוהה מוקפת מצוקים שגובהם כ־250 מ' מעל תחתיתו של מכתש רמון. אל שפת המצוק הותון שני קוי אבן. כ־100 מ' אורר: 15 ס''מ גובה. כעיו מסלול המראה הכרתי. בוצע באוקטובר 1980.

ג'בל עריף אינקה (נ.ג. 938 מ׳)

הר בצפון סיני, מתרומם בתלילות כ־450 מ' מעל מישורי ואדי קוריה. הפסל, ככבש מדרגות מאבו מקומית. ממוקם בפתח ואדי היורד מו ההר דרומה. כ־30 מ' אורר: כ־80 ס"מ רוחב: 1.75 מ' גובה. הציר מופנה אל פסגת ההר. כהצטרפות לעוצמה המתרוממת. בוצע במרץ 1981.

עבודה במסגרת מפגש תליחי, ספטמבר 1980. גיא מתרחב היורד דרומה לכיווו עמק החולה. כ־300 מ' אורד. עבודה בעזרת ציוד מכני כבד. עפר וסלעים מקומיים.

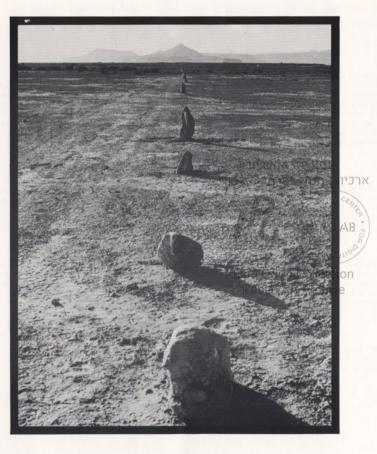

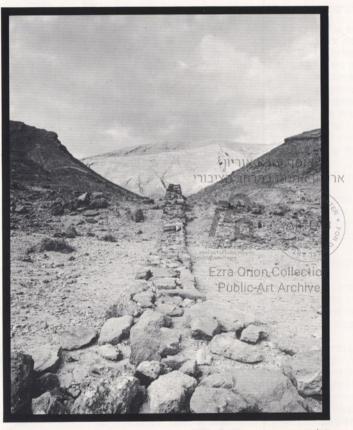
מול השכר Towards the Rift

הר ארדון Mount Ardon

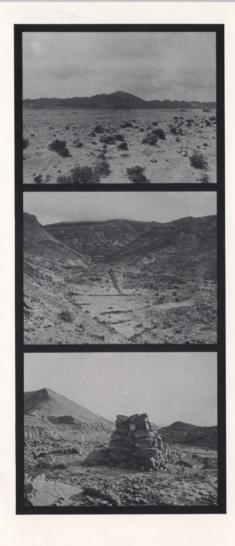

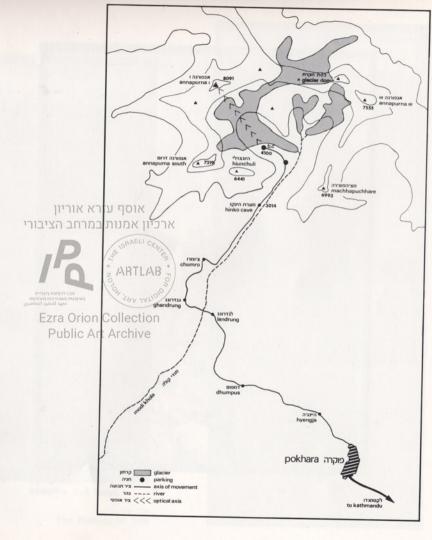
שרה צין The Plateau of Tzin

ניבל עריף אינקה Jebel Arif e-Nakka

"מקדש אנפורנה" (Annapurna Sanctuary) הוא בקעה בהימאלאיה המרכזית בגובה ממוצע של 4000 מ', המוקפת ע"י הפסגות:

אנפורנה I – 8091 מ' – מצפון מערב

רוק נואר – 7485 מ' – מצפון

אנפורנה III – 7555 מ׳ – מצפון מזרח

מצ'הפוצ'רה – 6993 מ' – מדרום מזרח

אנפורנה־דרום – 7219 מ' – מדרום מערב

פסגות אלה ומדרונותיהן מכוסים שלג וקרח עולמים, אך בתחתית הבקעה מפשיר השלג בחודשי הקיץ והסתיו. מי ההפשרה יורדים דרומה בנהר המודי (Modi Khola) התלול אל נהר גנדקי הנשפך אל הגנגס. בערוץ זה עולה השביל היחיד המאפשר חדירה אל הבקעה. שביל זה עולה מן הכפר צ'ומרו (2000 מ') שלרגלי פסגת אנפורנה דרום.

אוסף עזרא אוריון

הרעיוו ארכיון אמנות במרחב הציבורי

בנית מבנה פיסולי הגיאומטרי מאבנים הפזורות בתחתית הבקעה, אשר יתיחס כיוונית־ארכיטקטונית אל פסגת אנפורנה I.

בניית המבנה תקום בשני שלבים: בסתיו 1981, ובסתיו 1983. בסתיו 81 ייבנה האלמנט העיקרי. בסתיו 83 יבוצע גימור חוזר, משופר, לאור 2 חורפים שבהם יהיה הפסל מכוסה שלג עמוק.

סיור מוקדם לבקעת אנפורנה

Ezra Orion Collection

20 במרץ – 4 באפרול Public Ar1980 נסיעה: מקטמנדו לפוקרה.

ים בתיכה: פוקרה – דמפוס – לנדרונג – צ'ומרו – מערת הינקו – מחנה–בסיס–מצ'הפוצ'רה (3900 מ'), לינה על שלג עמוק.

לקחים ומידע נוסף:

החדירה לבקעה אפשרית ללא ציוד טיפוס. שהייה של מספר ימים מחייבת מאהל ואוכל חם. העונה המתאימה לביצוע היא אוקטובר, שבו מגיעה ההפשרה לשיאה, תחתית הבקעה נחשפת משלג, הטמפרטורות עדיין נוחות והראות טובה.

בעיות חוסר חמצן - לא חמורות.

משר משוער לבניית הפסל: כשבוע.

יש להקים משלחת בת 6–5 איש, כולל צלם ועוד מספר סבלים מקומיים.

Annapurna Sanctuary is a valley in Central Himalayas, 4,000 m. high, surrounded by the following peaks:

Annapurna I - 8091 m - north west

Roc Noir - 7485 m - north

Annapurna III - 7555 m - north east

Machhapuchhare - 6993 m - south east Annapurna South - 7219 m - south west

These peaks and slopes are covered by eternal snow and ice, but at the bottom of the valley the snow melts during summer and autumn. The water flows south in the steep Modi Khola river, to the Gandak river that flows into the Ganges.

Up this riverbed winds the only path leading to the valley. This path starts at Chumro village (2000 m) at the foot of Annapurna South slopes.

The Idea

Building a geometrical sculptural-construction of scattered stones at the bottom of the valley, relating in direction and architecture to the Annapurna I peak.

Construction is planned to be in two stages:

In autumn 81 and in autumn 83.

Excursion to the Valley of Annapurna

March 20 - April 4, 1980

Drive: from Kathmandu to Pokhara.

Walk: Pokhara – Dhumpus – Landrung – Chumro – Hinko Cave – Machhapuchhare base camp (3900 m). Camping in deep snow.

Additional Information:

The Valley can be reached without climbing equipment.

A stay of several days requires a tent camp and warm

food.

The most suitable time of the year for this project is the month of October, when the thawing is at its strongest, the bottom of the valley becomes exposed, the temperatures are still mild and visibility is good.

Oxygen - no severe shortage.

Estimated time for completion of sculpture: one week. The mission should consist of 5 or 6 members, including a photographer, plus a number of local porters.

13

עזרא אוריון (47) ישראל Ezra Orion (47) Israel

עמיקי סולד (24) ישראל אלון אוריון (22) ישראל אברהם חי (24) ישראל Avraham Hai (38) Israel Alon Orion (22) Israel Amiki Sold (24) Israel

קמי (34) שבט תבה

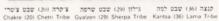

הרקבדר (26) שבט גלה - גבי דבני (26) ישראל

קנצה (36) שבט למה

פורקי (42) שבט גלה פרמבדר (26) שבט צ'טרי מילו (19) שבט צ'טרי Maylo (19) Chetri tribe Prembahdur (26) Chetri Tribe Purki (42) Galei Tribe

יומן המשלחת

Expedition Diary

Sept. 26 הגעת שני ישראלים כ"חלוץ" לקטמנדו. ספט" התקשרות עם רכז משלחת (סירדאר). שכירת ציוד. סבלים

התקשרות עם רכז משלחת (סירדאר), שכירת ציוד, סבליו וכו'.

Oct. 6 הגעת שאר המשלחת לקטמנדו. השלמת ההכנות.

נסיעה באוטובוס מקומי, מהירות כ־30 קמ"ש, כביש הררי צר לעיר השדה פוקרה! פרוקת הצווף ותחילת הקיכה. כל איש נושא על גבן את ציוד, האישי הסבלים, נושאקם, את הציוד למאה, המוון ועים למדורה לפ הצורך. לינה ממאהל לנד הכפר היינג'ה (2000 מ)...

עליה לכפר דמפוס (1700 מ׳) באיזור של רכסים תלולים ומיוערום, לינה/בוער/במטרב לדמפום

ירידה תלולה, דרך יער, לכפר לנדרונג, מעבה בגשה מעל לנהר מודי קולה, עליד ממושכת לכפר גנדרונג ויכידה לנהר קיומנו קולה. לינה.

Ezra Orion Collection

עליה לכפר צ׳יפון מיילי היאר היאר של היאר של סוכת "הימלי הועל", לינה.

מעבר ליד מערת הינקו (3000 מ"), עליה עד מחנה־בסיס מצ'הפוצ'רה וסיור לבחירת האתר לפסל בסביבות מחנה־בסיס אנפורנה.

בחירת האתר (4100 מ'), הקמת המאהל, מדידות תחילת איסוף האבנים והבניה.

חציבת לוחות אכן לבניית הנדבכים העליונים.

מר הבניה.

צילומים, פירוק המאהל ותחילת תנועה חזרה.

פוקרה.

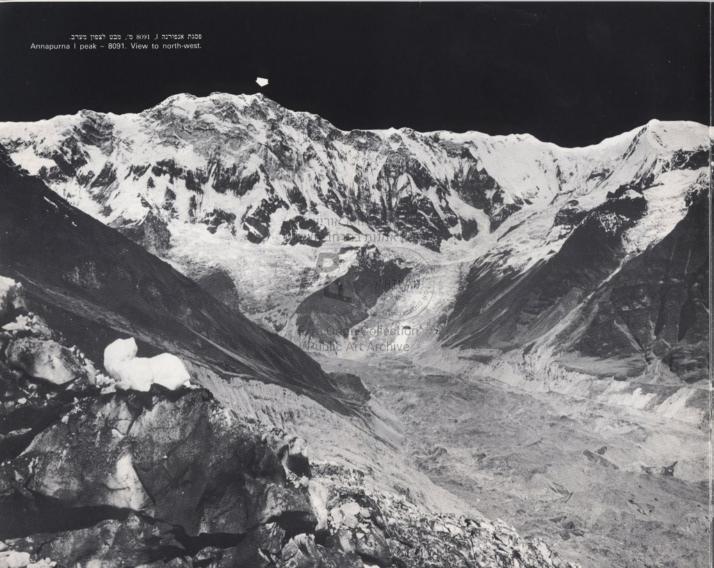
קטמנדו.

סה"כ הליכה כ־250 ק"מ.

- 26 Two Israeli "scouts" arrive in Kathmandu. They get in touch with the expedition leader (sirdar), rent equipment, hire porters, etc.
- 6 The rest of the expedition members arrive in Kathmandu. Completion of preparations.
 - 9 Ride in a local bus, at 30 km. per hour, along a narrow mountain road, to the town of Pokhara. Unloading and start of walk. Each man carries his personal belongings while porters carry tents, food, and fire-wood. Overnight at a camping site near the village of Hyengja (1000 m.).
- 10 Walking up to the village of Dhumpus (1700 m.) through a landscape of steep, forest-covered ridges. Overnight in the forest, west of Dhumpus.
- Steep descent, through the woods, to the village of Landrung. Crossing a bridge over the Modi Khola River. Long climb to the village of Ghandrung and descent to the Kiumno Khola River. Stay overnight.
- 12 Ascent to the village of Chumro (2000 m.) and on through the woods to the Himalay Hotel cabin. Overnight there.
- 3 Pass along the Hinko Cave (3000 m.), climb up to the Machhapuchhare base camp. First tour to select the site for the sculpture near the Annapurna base camp.
- 14 Location of site (4100 m.), setting up of tent camp, surveying, collection of stones, beginning of work. Quarrying stone slabs for the upper tiers.
- 20 End of construction.
- 21 Dismantling of camp, starting on the way back.
- 26 Pokhara.
- 28 Kathmandu.

Total walking course - about 250 kilometers.

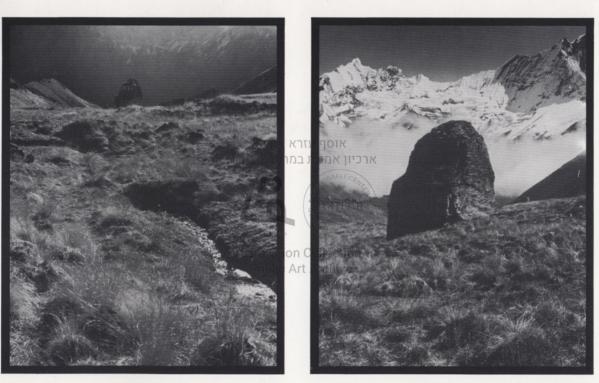

מבט למזרח. View to the east.

משקעי סחף וגושי סלעים, מבט למזרח. Alluvial deposits and boulders. View to the east.

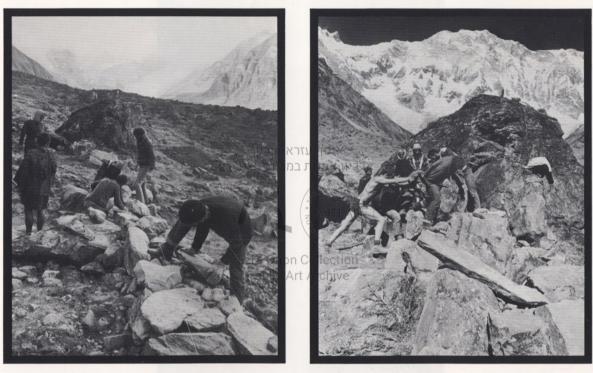

מדידות Surveying

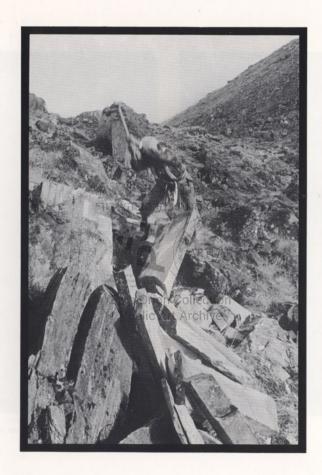

כתמי עשב המכסים את הבקעה. Grass spots covering the site

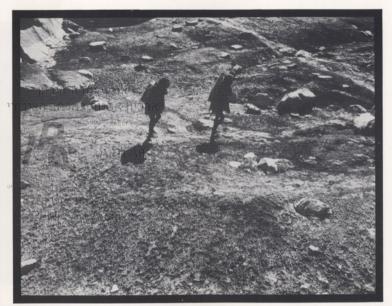
גוש סלע צפחה בתחתית הבקעה. Schist rock at valley bottom.

בניית הנדבכים התחתונים של הפסל מאבנים גדולות. Constructing lower tiers of sculpture with large stones.

הציבת לוחות בסלע מקומי, במרחק 300 מ' מהאתר ונשיאתם על הגב אל מקום הפסל. Hewing slabs out of the local rock, some 300 m. from the site, and carrying them to the sculpture.

ו הפסל הגמור מול פיסגת אנפורנה The finished sculpture facing Annapurna I

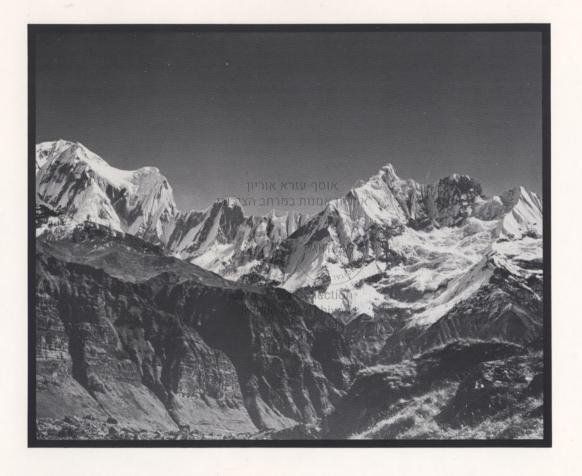
הפסל הגמור מול פיסגת אנפורנה! המרוחקת כ־15 ק"מ לכיוון צפון־מערב, 4000 מ' מעל תחתית הבקעה. The finished sculpture facing Annapurna I, some 15 km. to the north-west, 4000 m. above the valley bottom.

פסגת אנאפורנה דרום בליל ירח. Peak of "Annapurna South" on a moonlit night.

אוסף עזרא אוריון ארכיון אמנות במרחב הציבורי

B

ARTLAB

Ezra Orion Collection Public Art Archive